

בהרצליה פיתוח, שהציע לו לרכוש חומי רי הדברה, מכונות גיפור וורעים במחיר מוזל. לדבריו, טען אלי לנדאו כי ה"חומים נמצאים ברשות יריד המחפש להם קונה. כשנענה בחיוב הביא לנדאו כע"בור שבו, כשהיה בחברת גבר אלמוני שלא זוהה, את החומרים לביתו של עמוס. עם קיבל מידו סכום של עשרת אלפים ל"י כמפרעה על חשבון העיסקה.

בעקבות הודאתם זו של שני האחים, שניתנה מרצונם וללא שום לחץ, נשלח שוטר להביא את אלי לנדאו לחקירה. רק כשהגיע אלי לנדאו לתחנת המשטרה הס-תבר לשוטרים שהמדובר באלי לנדאו ה"עמוסי. הם לא האמינו למראה עיניהם. שכן, אילו לא התעקשו האחים בן-שחר וטענו כי אלי לנדאו הוא שהביא להם את הסחורה הגנובה, לא היה אף שוטר מצו לקשור את שמו של הכתב הצבאי אלי לנדאו למעשה פשע.

אלי לנדאו אינו רק אחד הכתבים ה"צבאיים הבכירים של העתונות הישרא-לית. הוא לא רק כתב בעל עמדה בעתון רבי-התפוצה, העשיר ובעל ההשפעה ביר-הר בישראל — מעריב. נוסף לכל אלה הוא גם חתנו של עובד בן-עמי, ראש עיריית נתניה, בעל המניות העיקרי ב"מעריב, מולטימיליונר שהוא אחד האנ-שים העשירים בישראל.

בזכות כל אלה נחשב אלי לנדאו, ב"מונחים של החברה הישראלית, לאישיות רמת-מעלה, מעבר להשפעה שיש לכתב במעמדו בעתון אחר. הוא בן-בית בביתם של הקצינים הבכירים ביותר בצה"ל. הוא מוכר על ידי הצמרת הפוליטית והכל-כלית במדינה. הוא בעצמו בעל אמביציות פוליטיות, שדחפו אותו לא מכבר להצ-טרף, בעקבות האלוף (מיל), עוזר וייצמן לתנועת החרות.

אפילו הדמיון הפרוע ביותר היה מת-קשה לקשר את אלי חסון הגוף ובעל טון הדיבור התוקפני, מי שחיבר שני ספרי מלחמה (ירושלים לנצח וירוסאן — אש על המים) ומי שהתפרסם בזכות כתבותיו במלחמת ששת הימים ובמלחמת ההתשה, לעבירה פלילית בקנה כה נרחב. החוקרים הנדהמים מיהרו להודיע ל"מפקדם, ניצב-מישנה אריה איבצן, מפי-קד מרחב הירקון, על האישיות החשודה הנמצאת בידם. הוראתו של איבצן, היי-דוע בהקפדתו לבצע את החוק כלשונו, היתה: "לנהוג בו כמו בכל חשוד אחר". כתוצאה משה, אחרי שהכחיש מכל ו"כל את האשמות האחים בן-שחר ואחרי שטרב למסור כל הודאה ללא התייעצות ונוכחות פרקליטו, עורך-הדין שמואל תמיר, נעצר אלי לנדאו.

רק אחרי מעצרו נמסר דיווח על כך

ליד הכותל

סרן אלי לנדאו (מצ"ב) ביום כיבוש העיר העתיקה. אלי, שהוא קצין צנחנים, היה הכתב הצבאי היחיד בישראל שהשתתף בפעולות קרבות לא רק ככתב, אלא גם כלוחם.

למפקדי המשטרה הבכירים. למרות שכ"לם ידעו כי מדובר כאן בחקירה עדינה מאוד, שכמוה כהכרות מלחמה על מע"רב ועל אישיות רבת השפעה כעובד בן-עמי, לא התערב איש בהליכי החקירה. אלי לנדאו לא קיבל כל יחס מיוחד, עד ליום ראשון השבוע, בו ה"תר לו, לפני משורת הדין, להתראות עם פרקליטו ביחידות.

עדות מול עדות

לאומנם ביצע אלי לנדאו את ה"פעשה שמייחסים לו שני האחים בן-שחר?

ברור שעל שאלה כזו יכול להשיב רק שופט, אם וכאשר יואשם בפניו אלי לנ"דאו בהאשמה פלילית כלשהיא — דבר שבשלב זה עדיין מוטל בספק.

צריך להיות ברור, שהחשד שהוטל על אלי לנדאו, הוא חשד שאינו נובע מ"מייצאי חקירה משטרתית, אלא כתוצאה מעדותם של שני מחזיקי רכוש גנוב. באותה מידה שציינו את שמו של אלי לנדאו הם יכלו לציין גם שם של כל אישיות חשובה אחרת, שהיתה הופכת גם היא מיד לחשודה ונעצרת לחקירה על ידי המשטרה.

קודם כל מן הראוי להפריך שמועה שפשטה עם פירסום דבר מעצרו של אלי, כאילו היה מעצרו מעין פעולת-תגמול של המשטרה נגד מעריב. מעריב היה העתון, שפירסם לפני שבועות מספר סידרת גילויים על עסקיו של קצין ה"משטרה הירושלמי שואלי, בעקבותיו הושעה הקצין מתפקידו ויועמד לדין. ל"ט עון, כפי שעשו כמה חוגים השבוע, כא"י לו ביימה המשטרה מעצר כתב בכיר של מעריב, כדי להתחזר לעתון כגמולו, היא טענה שאינה עומדת במבחן העובדות.

בפני חוקרי המשטרה ניצבות בשלב זה, אחרי שנתפס הרכוש הגנוב, שתי גירסות מנוגדות: גירסתם של האחים בן-שחר כי אלי לנדאו תיווך בינם לבין מוכרי הרכוש הגנוב וגירסתו של אלי לנדאו, כפי שהושמעה בבית-המשפט בפי פרקליטו, כאילו כל הענין אינו אלא פרי עלילה זדונית ומכוערת, שנועדה להבאיש את שמו של אלי.

עם חומר זה כלבד בידה, לא תוכל המשטרה להאשים את אלי לנדאו, תיאלץ לשחררו בתום תקופת מעצרו, לבלשן סליחה על ההטרדה שנגרמה לו ולהמשיך בחקירה בכיוון אחר; או להסתפק בה"עדותם של האחים בן-שחר לדין על סמך הודאתם בהחזקת רכוש גנוב.

כדי להגיש כתב-אישום נגד אלי לנדאו זקוקה המשטרה להוכחות מסייעות, ש"יסייעו לעדותם של האחים בן-שחר. ב"שלב זה עוסקת המשטרה בחיפוש אחרי הוכחות מסייעות כאלה. לשם כך נערך חיפוש מדוקדק בדיירתו של אלי לנדאו והחחרמו מסמכים לבדיקה. גם חשבונות הבנק שלו נבדקו, כדי לאתר בהם ה"כחה אפשרית.

על מסך עדותם של האחים בן-שחר, כי החומר הגנוב הובא אליהם בטנדר, בו החלו החוקרים לחפש אחרי הטנדר בו ערכה הגבוה של הסחורה הגנובה, לא היתה תכולתה בת מעמס גבוה. רוב הכ"י מיקלים שנגנבו היו בניצנצנות קטנות ב"מחיר של כ-50 ל"י בניצנצנות ובג'ריקים. שניתן להעמיס את כולם על טנדר אחד.

במהלך החקירה אותר טנדר השייך ל"ספרית מעריב. מנהלי הספרייה הודו ב"חקירה כי אומנם שאל אלי לנדאו את הטנדר לתקופה מסויימת, כפי שיכול לעשות כל עובד בכיר אחר במעריב.

עתה בודקת המשטרה אם התאריך בו הוחזק הטנדר על ידי אלי, חוסף את תאריכי הפריצה לחנות גרעין או את תאריך אספקת הסחורה לאחים בן-שחר.

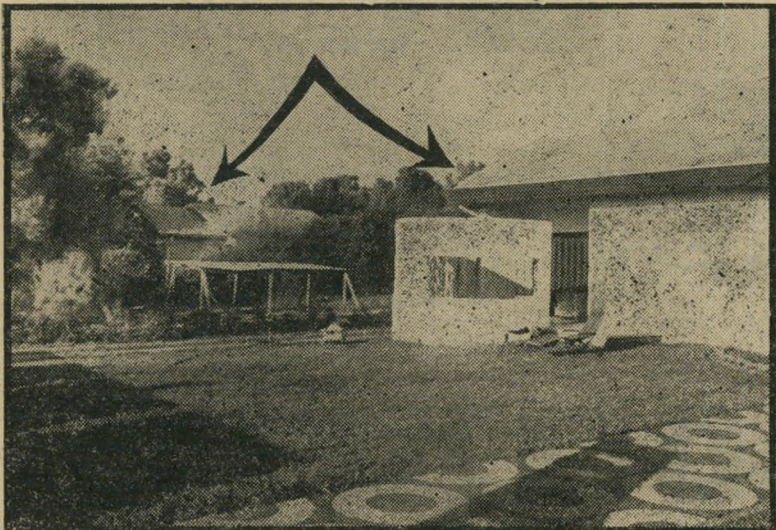
כן עובר הטנדר בדיקה כימית, כדי לנ"סות לקבוע אם הועברו בו כימיקלים, או אם מצוי בו אבק מהסוג שהיה במחסן בו אוחסנו החמרים.

בשלב זה מחפשת המשטרה אתר דמות

בית מול בית

החנות למוצרי חקלאות גרעין, שברחוב קרליבך 11 (מימין) בה בוצעה פריצה ונגנבו סחורות בשווי של 160 אלף ל"י, נמצאת מעברו השני של הרחוב בו נמצא בית מעריב והקרוי ע"ש עורכו הראשון.

בית ליד בית

ביתו של אלי לנדאו (מימין) השוכן בסמוך לביתו של הסוחר עמוס בן-שחר, שבמחסניו נמצא הרכוש שנגנב מחנות גרעין. אלי נעצר בעת שבילה במסביבה בחצר ביתו של עמוס (משמאל), אחרי שעמוס טען במשטרה כי קיבל את הרכוש הגנוב בתיווכו של אלי.

של בן-עשירים. להיפך, העיתונאי ש"סלל את דרכו לצמרת כמו ידיו, בה מ"בית הרוס. הוא עצמו, חניך תנועת מחנות העולים, התחנך שנים רבות במוסד בקי"בוץ הפצי"בה שבעמק יזרעאל.

את הקאריירה העתונאית שלו החל רק בתום שרותו בצה"ל, בשבועון במו"ח נה. ממנו עבר לתפקיד הכתב הצבאי של מעריב. בעת עבודתו במעריב הכיר אלי את ליאורה בן-עמי, בתו הצעירה של עובד בן-עמי, שעבדה אותה תקופה ב"י ארכיון העתון.

כאשר נקשרו היחסים בין השניים והם החליטו להינשא, ניצבה בפניהם התנגדותו של האב העשיר. עובד בן-עמי, כיום בן 66, סרב לקבל את אלי, חסר הרכוש וההשכלה הגבוהה כחתנו. אולם אהבתם של אלי וליאורה התגברה על קשיחות ליבו של האב. כשראה עובד בן-עמי ש"החלטתם נחושה להינשא, נכנע. ערך את חתונם במלון אכדיה, סיעע להם לבסס את חייהם, אבל בדרך הקשה.

הוא לא הציף אותם מיד במותרות וכ"כספים, הניח להם לבנות את ביתם בעבו"רדה קשה משותפת. רק אחרי שליאורה ילדה שלושה בנים זכרים, נקשר לב האב לחתנו, והוא סיעע לו בבניית הווילה ב"הרצליה ובהעלאת רמת-החיים של מש"פחתו.

בן-עמי אינו אדם צעיר ומצב בריאותו אינו שסיר. בבוא יומו, תחולק ירושתו בין שלושה בנותיו. אותו יום יהיה אלי לנ"דאו, שעובדת היותו חתנו של בן-עמי לא הפריעה לו להיות אחד מראשי הא"י פו"יציה לעורכי מעריב, לאחד האנשים העשירים בישראל.

לשם מה צריך אדם במצב כזה לסכן את עתידו, את מעמדו, את קשריו החב"רתיים ואת הכוח המסור בידיו, בהרפתקה פלילית העלולה למוטט עליו את עולמו? על שאלות אלה ניסו השבוע להשיב כל מכריו וידידיו הרבים של אלי לנדאו, שהידיעה על מעצרו ועל החשד שהועלה נגדו היכתה אותם בהלם.

מסויימת, המתחמקת מידה, והחשודה ב"ביצוע הפריצה. האיש, שהיה בזמן לוחם מהולל בצה"ל, ידוע כמי ששירת ביחד עם אלי לנדאו בצבא. בתקופה בה היה אלי סרן צנחנים, מודרך בקורס קומנדו ומדריך בבית-הספר לקצינים.

אולם אפילו תמצא המשטרה את הח"שוד המבוקש, אין זאת אומרת שהיא תוכל להוכיח כי הוא אומנם ביצע את הפריצה או שהוא קשור בה באיזו דרך שהיא.

הנכדים שיכנעו את הסבא

לעומת זאת, אם ימצאו חוקרי המש"טרה איוו הוכחה מסייעת, שתחזק את הודאתם של מחזיקי הרכוש הגנוב, לא יהיה מנוס מהגשת כתב-אישום נגד אלי לנדאו. במקרה כזה יצטרך בית-המשפט להחליט אם חומר הראיות שבידי המש"טרה דיו כדי לחייב את אלי לנדאו לה"שיב על האשמה.

גם או יכול אלי, שבחר עד כה ב"שתיקה וסרב להשיב לשאלות חוקריו, להמשיך ולהחזיק בגירסתו כי נפל קורבן לעלילה. אלא שאז יצטרך להמציא לבית המשפט נימוק משכנע למניעים שהיו ל"אחים בן-שחר לטפול עליו האשמת-שוא. מצד שני יצטרכו תובעיו של אלי לנדאו, אם אומנם יוחלט כי חומר הראיות שנסאף נגדו מספיק כדי להעמידו לדין, למצוא גם גירסה כלשהיא שתסביר את מניעיו של אלי לנדאו לביצוע המעשה שמייחסים לו. בנקודה זו, ללא ספק, ייתק"ל תובעי המשטרה (שוב, בתנאי ש"החשד נגדו יהיה יותר מבוסס משהוא עכשיו) בקושי חמור:

איווה מניע אפשר ליחס לאדם המעמדי לביצוע דבר עבירה מהסוג בו הוא נחשד עתה?

המניע של בצע-כסף יראה מוזר ביותר במקרה זה. כי מה יכול להיות חסר לחתנו של המולטימיליונר? אלי לנדאו עצמו אינו בעל רקע